

HV_628 Proměny sonátové formy 18.–20. století

Wolfgang Amadeus Mozart

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

- Mozart již narozen do doby, kdy si sonátová forma ustalovala svou „finální“ podobu
- Nicméně jeho [první houslová sonáta C dur KV 6](#) z roku [1762/63](#) nese ještě pozůstatky raného typu sonátové formy → zejména v nepříliš zřetelném rozdělení témat/oblastí a nepříliš *vynalézavého* provedení
- Ale není se čemu divit, bylo mu sedm let...

Raný Mozart (1756–1777)

- [Symfonie č. 1 \(1765\)](#) má již zřetelnější témata/oblasti, ale 1. věta též obsahuje i určitou zvláštnost
- Poměrně atypická sonátová forma se nachází ve [druhém smyčcovém kvartetu D dur KV 155 \(1772\)](#)
- Naopak vcelku typickou sonátovou formu má [Serenáda D dur K 185 \(1773\)](#)
- [Symfonie g moll č. 25, KV 183 \(1773\)](#) má již poměrně ustálenou formu

Raně-vrcholný Mozart (1777–1785)

- Po opuštění služeb Hieronyma Colloreda začíná v [Pařížské symfonii, \(č. 31\) \(1778\)](#) maličko experimentovat
- Zejména natahuje provedení a (nejen) harmonické schéma má řadu zvláštností (i repríza)
- [Serenáda č. 10, B dur \(Gran partita\) \(1781\)](#)
- [Smyčcový kvartet č. 14, G dur \(1782\)](#)
- [Klavírní kvartet č. 1, g moll \(1785\)](#)

Vrcholně-pozdní Mozart (1786–1791)

- V [Pražské symfonii \(1786\)](#) Mozart představuje zcela nové možnosti práce s tematickým materiálem napříč oblastmi
- Nehledě na obrovskou délku první věty (17 minut)
- [Klavírní kvintet č. 3 C dur K.515 \(1787\)](#) představuje kromě atypických harmonických vztahů uvnitř oblasti hlavního tématu i „nejdelší expozici až do Beethovenovy deváté symfonie“, jak řekl Charles Rosen
- Známa [Sonata č. 16 \(facile\) \(1788\)](#) a její atypičnost v repríze
- Či [Sonata č. 17 \(1789\)](#) a v ní se vyskytující náznak formotvorného *archaismu*
- [Klarinetový kvintet A dur \(1789\)](#)